

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Незалежна асоціація банків
України

Асоціація українських банків

Банки України

Щодо розроблення планів
відновлення діяльності

З метою сприяння розробленню банками та банківськими групами (далі – банки) планів відновлення діяльності (далі – Плани) згідно з вимогами Положення № 95¹, надаємо відповіді на типові питання банків, які надійшли до Національного банку України (далі – Національний банк) з часу запровадження Положення 95.

1. Розділ I. Загальні положення

Питання 1.1. В які строки у 2020 році банки повинні подати Плани до Національного банку?

Відповідь: Згідно з Положенням № 95 та з урахуванням Постанови № 46², яка прийнята у зв'язку з установленням карантину та запровадженням обмежувальних заходів, у 2020 році банки повинні подати Плани у такі строки:

▪ банки, які не набули статусу системно важливого банку, – не пізніше 20.12.2020;

▪ банки, які набули статусу системно важливого банку, – не пізніше 01.10.2020. За ініціативою банківської спільноти планується перенесення цього строку до 01.12.2020.

¹ Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп, затверджене постановою Правління НБУ від 18.07.2019 № 95

² постанова Правління НБУ від 03.04.2020 №46 «Про особливості застосування вимог окремих нормативно-правових актів і внесення змін до деяких нормативно-правових актів НБУ у зв'язку з установленням карантину та запровадженням обмежувальних заходів»

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Іваненко Наталія Вікторівна
Сертифікат 3122842E6867E65404000000C1020000B8210000
Дійсний до: 08.01.2022 17:38:06

Національний банк України

22-0005/40158
від 06.08.2020 11:07:53

Питання 1.2. Чи повинен банк, який не набув статусу системно важливого банку, розробити та подати до Національного банку План?

Відповідь: Згідно зі статтею 39 Закону про банки³ всі банки повинні розробити Плани відновлення діяльності.

При цьому, відповідно до статті 44 Закону про банки та Постанови № 95⁴:

▪ банки, які набули статусу системно важливого банку, зобов'язані забезпечити подання до Національного банку Плану, який відповідає вимогам Положення № 95;

▪ банки, які не набули статусу системно важливого банку, забезпечують подання до Національного банку Плану, який розроблений з урахуванням вимог Положення № 95;

▪ банкам, які є відповідальними особами банківських груп, рекомендовано здійснювати розроблення Плану на консолідованій основі з урахуванням вимог Положення № 95.

2. Розділ II. Основні вимоги до Плану. Структура Плану

Питання 2.1. Чи може банк при розробленні Плану застосувати власну структуру (розділи) Плану?

Відповідь: У пункті 16 розділу II та додатку 1 до Положення № 95 визначена загальна структура (розділи) Плану, яка є обов'язковою. В рамках цієї структури (розділів) банки самостійно визначають необхідне інформаційне наповнення у текстовому/ табличному/ графічному вигляді.

Питання 2.2. Згідно з Положенням № 95 банк повинен призначити особу, відповідальну за належну організацію процесу планування відновлення. Якою є міжнародна практика щодо призначення такої особи?

Відповідь: Згідно з пунктом 11 розділу II Положення № 95 банк визначає з числа керівників банку відповідальну особу за належну організацію процесу планування відновлення діяльності та своєчасність розгляду питань щодо вжиття заходів раннього реагування/реалізацію варіантів відновлення (активацію Плану), яка також виконує функції контактної особи з Національним банком із питань Плану.

Згідно з європейськими практиками, такою особою зазвичай є голова Правління (CEO), фінансовий директор (CFO) або керівник підрозділу з управління ризиками (CRO)⁵.

³ Закон України «Про банки і банківську діяльність»

⁴ постанова Правління НБУ від 18.07.2019 №95 «Про затвердження Положення про плани відновлення діяльності банків України та банківських груп»

⁵ Chief Executive Officer (CEO), Chief Financial Officer (CFO), Chief Risk Officer (CRO)

3. Розділ III. Система індикаторів

Питання 3.1. Чи можливо, щоб банк самостійно визначав перелік індикаторів? Як правильно інтерпретувати макроекономічні показники, якщо банк не має на них впливу? Чи можливо включати в систему індикаторів прогностичні показники?

Відповідь: Згідно з розділом III Положення № 95 банк розробляє ефективну систему індикаторів, яка включає кількісні та якісні показники. Основна мета системи індикаторів – забезпечити оперативне інформування щодо погіршення фінансового стану банку/настання стресової ситуації для подальшого вжиття відповідних заходів, передбачених Планом.

Банк самостійно визначає перелік показників з урахуванням індивідуальних особливостей банку (бізнес-моделі, особливості діяльності, організаційної структури, ризиків, притаманних його діяльності), включаючи прогностичні показники. При цьому Положенням № 95 встановлений мінімально необхідний перелік показників, які є основними в діяльності банку (нормативи капіталу та ліквідності, основні показники прибутковості та якості активів).

Показники макроекономічних та ринкових умов можуть не застосовуватися банком у разі, якщо банк сформував судження, що вони не є релевантними для діяльності банку та необхідними для своєчасного інформування щодо погіршення фінансового стану/настання стресової ситуації (пункт 19 розділу III Положення №95).

Разом з тим, відповідно до європейських практик⁶, макроекономічні індикатори:

- спрямовані на подання “сигналів” про погіршення економічних умов, в яких працює банк;
- повинні базуватися на показниках, які впливають на діяльність банку в конкретних географічних районах або секторах бізнесу, які релевантні для банку.

Слід зауважити, що банки вже мають використовувати макроекономічні показники для проведення стрес-тестування згідно з вимогами пунктів 123, 124 глави 15 розділу I Положення №64⁷.

Питання 3.2. Чи можливо не включати до системи моніторингу якісні показники, враховуючи складність їх моніторингу?

Відповідь: Згідно з пунктом 23 розділу III Положення № 95 Правління банку/Комітет⁸ забезпечує на регулярній основі моніторинг показників системи

⁶ Title VIII, EBA GL, 2015 https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1147256/485181d4-f8f1-4604-9a78-17a12164e793/EBA-GL-2015-02_EN%20Guidelines%20on%20recovery%20plan%20indicators.pdf?retry=1

⁷ Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затверджене постановою Правління НБУ від 11.06.2018 № 64 (зі змінами)

індикаторів з метою забезпечення своєчасного виявлення перших ознак погіршення фінансового стану банку/потенційного настання стресової ситуації та оперативного реагування на них.

Відповідно до пунктів 19, 21 розділу III Положення № 95 система індикаторів є комплексною системою, що включає:

- кількісні показники, за якими визначаються порогові (граничні) значення для “жовтої” та “червоної” зон та здійснюється моніторинг із застосуванням підходу “світлофора”;

- якісні показники (уключаючи, наприклад, вимоги клієнтів про дострокове погашення зобов’язань у значних сумах, негативні наслідки прийняття судових рішень, втрату ділової репутації керівників банку, власників істотної участі в банку), які є додатковими сигналами погіршення фінансового стану банку/настання стресової ситуації.

Виходячи з цього, саме кількісні показники (залежно від “зони світлофора”) з урахуванням якісних показників (за їх наявності) є індикаторами раннього попередження або індикаторами відновлення за наявності яких банк здійснює оперативне реагування з метою недопущення суттєвого погіршення його фінансового стану.

Питання 3.3. *Чи можуть значення показників, які є економічними нормативами, у “червоній зоні” мати поріг нижчий мінімального нормативного значення?*

Відповідь: Відповідно до додатку 3 до Положення № 95 значення показників капіталу та ліквідності у “червоній зоні” не можуть бути нижчими за рівень достатності капіталу/ліквідності, визначений згідно з вимогами Національного банку.

Питання 3.4. *Чи необхідно виносити на розгляд Комітету з ризиків результати моніторингу показників системи індикаторів? Чи потрібно інтегрувати декларацію схильності до ризиків (RAS – Risk Appetite Statement) з Планом?*

Відповідь: Відповідно до пункту 10 розділу I та пункту 14 розділу II Положення № 95 План повинен бути узгоджений та інтегрований з системою управління ризиками.

Виходячи з європейських практик⁸, показники системи індикаторів Плану зазвичай є частиною загальної системи показників/індикаторів управління

⁸ якщо Правління банку делегувало обов’язки щодо виконання функцій планування відновлення діяльності окремо створеному комітету або одному з уже створених комітетів

⁹ §69, EBA Recovery planning comparative report on governance arrangements and recovery indicators 05 July 2016 <https://eba.europa.eu/sites/default/documents/files/documents/10180/1360107/a8fc3695-f1ed-4f05-82c0-a8f0c937425b/EBA%20BS%202016%20Comparative%20report%20on%20RP%20governance%20and%20indicators%20July%202016.pdf?retry=1>

ризиками, результати моніторингу за якими обговорюються регулярно на комітетах з управління ризиками, з управління активами та пасивами.

***Питання 3.5.** Чи правильним є тлумачення норми підпункту 2 пункту 22 розділу III про те, що активація Плану повинна розглядатися лише в тому випадку, якщо порушена “червона зона”? Індикатори “жовтої зони” слід використовувати лише як сигнали раннього попередження?*

Відповідь: Індикатори раннього попередження (“жовтої зони”) свідчать про:

- перші ознаки погіршення фінансового стану банку та/або потенційне настання стресової ситуації;
- необхідність ужиття заходів раннього реагування, спрямованих на попередження погіршення ситуації.

Необхідність активації Плану розглядається банком у разі виникнення індикаторів “червоної зони”. При цьому, згідно з пунктом 22 розділу III Положення № 95, банк має право в разі ідентифікації ризиків, що загрожують його діяльності, прийняти рішення про необхідність активації Плану ще до виникнення індикаторів відновлення (“червона зона”).

***Питання 3.6.** Якщо порушення певного показника є одноденним/тимчасовим та пов’язане з певними технічними проблемами/ некоректними розрахунками, що були банком оперативно виправлені, чи обов’язковим при цьому є інформування Національного банку та наглядової ради банку з наступним прийняттям рішення нею?*

Відповідь: Згідно з пунктами 23, 24 розділу III Положення № 95, у разі виникнення:

1) індикаторів раннього попередження (“жовта зона”), незважаючи на причини, у тому числі технічні, Правління банку/Комітет оперативно розглядає питання про необхідність ужиття заходів раннього реагування.

У цьому разі банк здійснює аналіз причин виникнення такої ситуації, а інформування ради банку здійснюється згідно з порядком/процедурами, установленими внутрішньобанківськими документами. До Національного банку зазначена інформація надається в рамках щоквартального інформування із зазначенням вжитих банком заходів або надання обґрунтованих підстав, згідно з якими ці заходи не були вжиті;

2) індикаторів відновлення (“червоної зони”), що свідчить про суттєве погіршення фінансового стану банку та/або настання стресової ситуації:

▪ Правління банку/Комітет не пізніше наступного робочого дня інформує про це раду банку для розгляду питання про необхідність активації Плану;

▪ банк не пізніше другого робочого дня інформує Національний банк про виникнення індикаторів відновлення та прийняття рішення щодо активації/недоцільності активації Плану із наданням обґрунтованих підстав.

4. Розділ IV. Визначення основних напрямів діяльності, критичних функцій, критично важливих контрагентів та установ, які належать до інфраструктури фінансового ринку, учасником якої є банк

Питання 4.1. Які функції, контрагенти вважаються критичними? Чи є рекомендації щодо кількісних критеріїв визначення критичних функцій та критичних контрагентів? Як коректно визначити контрагентів, якщо їх перелік може змінюватися з певною періодичністю?

Відповідь: Згідно з пунктом 25 розділу IV Положення № 95 банк визначає на дату розроблення/оновлення Плану та включає до Плану (разом з обґрунтуванням/критеріями щодо визначення):

- перелік критичних функцій (за наявності) – операції/послуги/види діяльності банку, зупинення/ припинення яких може загрожувати фінансовій стабільності України або мати суттєвий негативний вплив на економіку України чи на окремі галузеві/регіональні сегменти економіки України через розмір або частку банку на ринку. Вид та кількість критичних функцій залежать від розміру банку та диверсифікації його діяльності;

- перелік критично важливих контрагентів, які відповідають хоча б одному із таких критеріїв: мають значну частку в активах, зобов'язаннях або капіталі банку; доходи за операціями з якими становлять значну частку в доходах банку; діяльність яких належить до пріоритетних/базових галузей економіки України; несуть значні ризики для банку.

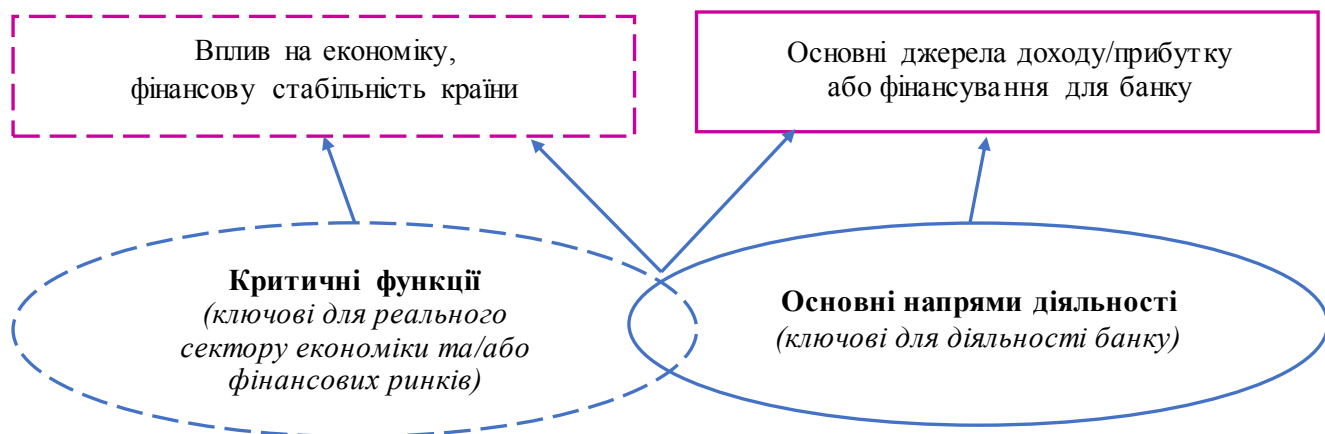
Тобто, Положення №95 містить базові узагальнені критерії щодо визначення критичних функцій та критично важливих контрагентів, з урахуванням яких банк застосовує своє судження. Ступінь критичності функцій/контрагентів визначається менеджментом банку, тому що саме менеджмент достеменно знає особливості бізнесу банку та заходи, які будуть ефективними для його збереження у випадку надзвичайних ситуацій.

Щодо критеріїв “суттєвий/значний” слід зауважити, що банки зазвичай мають досвід щодо їх застосування, базуючись на законодавстві України, зокрема Законі України “Про банки і банківську діяльність”, положеннях нормативно-правових актів Національного банку, зокрема Положенні № 64.

Питання 4.2. Згідно з пунктом 26 розділу IV Положення № 95 банк у Плані визначає взаємозв'язок між основними напрямками діяльності, критичними функціями, критично важливими контрагентами. Які критерії визначення взаємозв'язку між основними напрямками діяльності, критичними функціями, важливими контрагентами?

Відповідь: подається у схематичному вигляді:

1) щодо взаємозв'язку між критичними функціями та основними напрямками діяльності:

2) щодо взаємозв'язку між критичними функціями та критично важливими контрагентами:

Критично важливі контрагенти		Критичні функції					
		Контрагент №1	Контрагент №2	Контрагент №3	Контрагент №4	Контрагент №5	...
1	Корпоративне кредитування (за певними видами діяльності)	+			+		
2	Кредитування фізичних осіб		+				
3	Залучення вкладів (депозитів) фізичних осіб			+		+	
4	Залучення вкладів (депозитів) юридичних осіб	+			+		
	...						

5. Розділ V. Стрес-тестування

Питання 5.1. В чому різниця між стрес-тестуванням для Плану та стрес-тестуванням згідно з Положенням № 64?

Відповідь: Відповідно до норм Базеля¹⁰/CRD IV¹¹ планування відновлення діяльності є частиною загальної системи управління ризиками. Згідно з пунктом 14 розділу II Положення № 95 План банку повинен бути узгоджений та інтегрований із системою управління ризиками.

Відповідно до Положення № 64 банк:

- регулярно здійснює стрес-тестування з метою оцінки ризиків та визначення своєї спроможності протистояти потрясінням та загрозам, на які банк наражається під час своєї діяльності, або які можуть виникнути в майбутньому (пункт 114 глави 15 розділу I);

- може застосовувати реверсивне стрес-тестування (підпункт 3 пункту 122 глави 15 розділу I), яке полягає в пошуку такої комбінації значень факторів ризиків та визначенні такого сценарію, за яким банк отримає заздалегідь визначений негативний результат (порушення нормативів капіталу та/або інших нормативів, установлених Національним банком, втрату ліквідності, настання неплатоспроможності, інших негативних наслідків для банку).

Згідно з Положенням № 95 банк при розробленні Плану застосовує стрес-тестування з використанням стрес-сценаріїв, які обов'язково мають включати події, що можуть призвести до неплатоспроможності (дефолту) банку, якщо варіанти відновлення не будуть реалізовані вчасно.

Таким чином, з огляду на те, що планування відновлення діяльності є частиною загальної системи управління ризиками (тобто Положення № 95 комплексно доповнює Положення №64), застосування банками реверсивного стрес-тестування в рамках розроблення Плану набуває статусу обов'язкового.

***Питання 5.2.** Якщо при розробленні Плану за результатами застосування несприятливого стрес-сценарію кількісні показники системи індикаторів не засвідчили проблем та демонструють, що банк має достатній запас ліквідності та капіталу, чи можливо у такому випадку не застосовувати варіанти відновлення?*

Відповідь: Згідно з вимогами підпункту 2 пункту 30 Положення № 95 при розробленні Плану банк застосовує стрес-сценарії, які мають включати події, що можуть призвести до неплатоспроможності (дефолту) банку, якщо варіанти відновлення не будуть реалізовані вчасно.

Таким чином, ситуація, що банк за результатами стрес-тестування має достатній запас ліквідності та капіталу, не вбачається можливою.

При цьому, варіанти відновлення, що визначаються у Плані, реалізовуватимуться банком лише у разі виникнення індикаторів відновлення

¹⁰ <https://www.bis.org/cpmi/publ/d121.pdf>

¹¹ Директива 2013/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26.06.2013 про доступ до діяльності кредитних організацій та пруденційний нагляд за діяльністю кредитних організацій та інвестиційних компаній, що вносить зміни до Директиви 2002/87/ЄС та скасовує Директиви 2006/48/ЄС і 2006/49/ЄС <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013L0036>

діяльності (у разі фактичного суттєвого погіршення фінансового стану банку/настання стресової ситуації).

***Питання 5.3.** Яку кількість стрес-сценаріїв банк повинен застосовувати у Плані?*

Відповідь: Згідно з вимогами пункту 28 розділу V Положення № 95 банк під час розроблення Плану застосовує не менше трьох стрес-сценаріїв (щонайменше по одному стрес-сценарію за кожним із трьох типів стрес-сценаріїв). Системно важливий банк додатково застосовує стрес-сценарій, який визначається Національним банком.

Відповідно до пунктів 29, 30 розділу V Положення № 95 стрес-сценарії повинні:

- ґрунтуватися на подіях, які є найбільш релевантними для банку, ураховуючи суттєві ризики, притаманні діяльності банку, його бізнес-модель та масштаб діяльності, організаційну структуру, розмір та взаємозв'язки з іншими фінансовими установами;

- передбачати як повільне, так і швидке настання несприятливих подій, що дозволяє моделювати різні стресові ситуації.

Отже, чим більший розмір банку, складність його бізнесу, тим більш комплексні стрес-сценарії він розробляє та, відповідно, може застосовувати більшу їх кількість.

Водночас, враховуючи ситуацію, пов'язану з установленням карантину та запровадженням обмежувальних заходів, згідно з Постановою № 46, банкам у 2020 році дозволено здійснювати стрес-тестування із застосуванням лише одного стрес-сценарію, який повинен передбачати тривалий негативний економічний ефект поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

6. Розділ VI. Варіанти відновлення

***Питання 6.1:** Чи можливо передбачити у Плані тільки один варіант відновлення?*

Відповідь: Згідно з розділом VI Положення № 95, банк у Плані визначає варіанти відновлення, які включають достатню кількість ефективних та реалістичних заходів, спрямованих на забезпечення відновлення фінансової стійкості банку та безперервне здійснення критичних функцій.

Тобто, варіанти відновлення – це сукупність (комбінація) заходів щодо відновлення діяльності банку.

При цьому, варіанти відновлення можуть включати заходи, які мають надзвичайний характер (продаж активів, дочірніх структур або банку в цілому, зовнішня рекапіталізація, добровільна реструктуризація зобов'язань).

При розробленні Плану банк:

- самостійно визначає необхідну кількість варіантів (опцій) відновлення діяльності з урахуванням результатів проведеного стрес-тестування;
- має обґрунтувати вибір варіантів відновлення та послідовність реалізації заходів, які включені до кожного з варіантів відновлення.

7. Розділ VII. Тестування Плану

***Питання 7.1.** Які можуть бути приклади тестування стрес-сценаріїв. Яким чином потрібно тестувати інформаційні системи банку щодо їх здатності забезпечувати отримання своєчасної, достатньої та адекватної інформації?*

Відповідь: Відповідно до розділу VII Положення № 95 банк проводить тестування можливості практичної реалізації Плану, під час якого моделює реалізацію щонайменше одного із застосованих стрес-сценаріїв та здійснює відповідні дії у цій ситуації.

За результатами такої вправи банк визначає чи зможе він оперативно та ефективно координувати та реалізовувати процеси антикризового реагування, передбачені Планом, згідно з цим сценарієм.

Згідно з європейськими практиками, тестування стрес-сценарію також залежить від його виду. Так, щодо властивого для банку (специфічного) сценарію банки використовували, наприклад, сценарії втрати ліквідності/капіталу, кібератаки, що можуть призвести до неплатоспроможності (дефолту) банку, якщо варіанти відновлення не будуть реалізовані вчасно.

Метою тестування інформаційних систем банку є підтвердження їх здатності забезпечувати своєчасну та ефективну реалізацію розробленого банком Плану в умовах стресової ситуації та надання необхідної інформації для прийняття керівництвом банку управлінських рішень. Так, за результатами тестування, зокрема визначається здатність інформаційних систем банку забезпечити:

- отримання своєчасної, достатньої та адекватної інформації, необхідної для моніторингу та аналізу показників, контролю за індикаторами, забезпечення безперервного здійснення критичних функцій, реалізації варіантів відновлення;
- оперативне надання керівництву банку повної достовірної інформації для прийняття відповідних рішень, та, у разі необхідності, надання у короткі строки додаткової інформації.

***Питання 7.2.** Згідно з підпунктом 1 пункту 37 розділу VII Постанови № 95 тестування Плану включає тестування стрес-сценаріїв, під час здійснення якого банк, зокрема, ураховує, що варіанти відновлення можуть реалізовуватися в конкурентних умовах, коли кілька банків у межах певного часового періоду одночасно здійснюють аналогічні заходи. Яким чином має бути враховано зазначений пункт?*

Відповідь: Один з основних критеріїв Плану – реалістичність розроблених банком заходів, які будуть ефективними для збереження бізнесу та реальними до оперативної реалізації у випадку надзвичайних ситуацій.

В умовах стресової ситуації (зокрема, загально-ринкового та комбінованого стрес-сценарію), коли кілька банків одночасно будуть здійснювати аналогічні заходи, банки повинні урахувати, що заплановані заходи можуть не принести очікуваних результатів або взагалі будуть проблематичними до реалізації в короткі строки та умови для реалізації заходів не будуть виключно сприятливими для банку (наприклад, при одночасному продажу нерухомого майна декількома банками в умовах несприятливої зміни вартості активів).

Тому, при розробленні Планів, банкам необхідно враховувати, що варіанти відновлення можуть реалізовуватися в конкурентних умовах, коли кілька учасників ринку одночасно здійснюватимуть аналогічні заходи.

8. Розділ VIII. Особливості розроблення Плану банківської групи

Питання 8.1: Якщо активи та прибутки банку, який є відповідальною особою банківської групи, складають більше 99% від показників групи (таким чином, інші компанії становлять менше 1%), чи правильним є розуміння того, що банк повинен подати до Національного банку лише один План, розроблений на індивідуальній основі?

Відповідь: Згідно з вимогами Постанови № 95:

- банки України розробляють План на індивідуальній основі;
- банкам, які є відповідальними особами банківської групи, рекомендовано розробляти План на консолідованій основі щодо КІП¹² (тобто розроблення Планів банківської групи на сьогодні має рекомендаційний характер).

Відповідно до пункту 2.2 глави 2 розділу III Положення №134¹³ КІП – група учасників банківської групи, до складу якої входять банк (банки) та інші учасники банківської групи, крім страхових компаній.

Згідно з Положенням № 95, План банківської групи розробляється з урахуванням вимог розділу VIII та охоплює учасників КІП, які мають значний вплив на її діяльність.

У пункті 42 розділу VIII визначені критерії щодо включення інформації про учасників банківської групи, які базуються на “значимості” (включаючи, значна частка в активах, зобов'язаннях, капіталі, доходах КІП; значні ризики).

Якщо активи/фінансовий результат інших учасників становлять менше 1%, а також відсутні інші критерії значного впливу на діяльність КІП, то банк

¹² кредитно-інвестиційна підгрупа банківської групи

¹³ Положення про порядок ідентифікації та визнання банківських груп, затверджене постановою Правління НБУ від 09.04.2012 № 134 (зі змінами)

розроблятиме та подаватиме до Національного банку лише План на індивідуальній основі.

9. Розділ IX. Оцінка Плану Національним банком

Питання 9.1. Які критерії будуть застосовуватися Національним банком при оцінці Планів банків?

Відповідь: Згідно з пунктом 45 розділу IX Положення № 95 Національний банк з урахуванням результатів банківського нагляду здійснює оцінку Планів банків за критеріями:

- повнота та якість;
- ефективність та реалістичність.

НБУ здійснює оцінку цих критеріїв з урахуванням вимог, зазначених у пунктах 46, 47 розділу IX Положення № 95. При цьому, відповідно до пункту 48 розділу IX, така оцінка здійснюватиметься з урахуванням судження, сформованого за результатами банківського нагляду, включаючи:

- результати аналізу попереднього досвіду банку щодо вжиття заходів для поліпшення діяльності, взаємодії з потенційними інвесторами/контрагентами;
- своєчасності виконання банком планів фінансового оздоровлення/планів заходів, письмових угод, укладених із Національним банком, та програм капіталізації/реструктуризації за результатами оцінки стійкості банків.

Рівень деталізації та обсяг аналітичної інформації у Плані повинні відповідати розміру, бізнес-моделі, масштабу діяльності, видам та складності операцій банку.

План має містити обґрунтування, яке повинно забезпечувати впевненість наглядовців щодо ефективності системи індикаторів, адекватності стрес-сценаріїв, прийнятності варіантів відновлення, реалістичності строків реалізації варіантів відновлення.

10. Додаток 1. Опис структури та змісту Плану

Питання 10.1. Чи можливо у розділі I “Загальна інформація” зазначити інформацію на кінець грудня минулого року?

Відповідь: Згідно з пунктом 1 додатку 1 до Положення № 95 розділ I “Загальна інформація” містить загальні відомості про банк, які повинні бути актуальними на дату розроблення/оновлення Плану.

Згідно з пунктом 8 розділу I Положення № 95 банк подає План не пізніше 01 жовтня. У разі, якщо на дату розроблення/оновлення Плану загальні відомості банку не змінювалися з кінця грудня минулого року, така інформація може бути зазначена у Плані.

Питання 10.2. Згідно з підпунктом 1 пункту 1 додатку 1 до Положення № 95 банк у розділі I "Загальна інформація" зазначає інформацію про керівників банку, власників істотної участі, контролерів банку та ключових осіб банку. Чи є ця інформація публічною інформацією?

Відповідь: Відповідно до пункту 18 розділу III Положення №328¹⁴, банк має забезпечити розміщення на своєму веб-сайті в мережі Інтернет відомостей про остаточних ключових учасників, відомостей про власників істотної участі та схематичне зображення структури власності банку.

Також, Положенням № 149¹⁵ встановлено вимоги до оформлення організаційної структури банку, що подається банком до Національного банку (зокрема у разі наявності змін до неї), включаючи подання відомостей щодо:

- органів управління банку (рада та правління), а також посади та прізвище, ім'я, по батькові осіб, що входять до складу кожного з таких органів;
- керівників банку, які не входять до органів управління (із зазначенням посади, прізвища, ім'я, по батькові та структурного підрозділу, до якого входить кожен із таких керівників);
- ключових осіб банку - посадових осіб, які не входять до складу жодного структурного підрозділу, але які мають можливість суттєво впливати на прийняття рішень з основних напрямів діяльності банку (кредитної, інвестиційної, облікової політики, політики управління активами та іншої політики, стратегії банку), за наявності (із зазначенням посад та прізвища, імені, по батькові особи, а також короткого опису питань, віднесених до її компетенції).

Таким чином інформація, яка має відобразитися банком у розділі I "Загальна інформація" Плану щодо контролерів та власників істотної участі є публічною (оприлюднюється на сайті банку та сайті Національного банку), а інформація щодо керівників банку та ключових осіб збирається та надається до Національного банку для дотримання ліцензійних вимог.

Питання 10.3. Яку інформацію щодо бізнес-моделі (цифрові дані чи описову частину) необхідно включати до Плану?

Відповідь: Згідно з Положенням № 95 банк розробляє План з урахуванням індивідуальних особливостей банку, включаючи його бізнес-модель. Відповідна інформація про стратегію та бізнес-модель банку включається у розділ III "Стратегічний аналіз" Плану.

З огляду на те, що детальну інформацію щодо бізнес-моделі банку за встановленими шаблонами Національний банк отримує в рамках оцінки банку під

¹⁴ Положення про порядок подання відомостей про структуру власності банку, затверджене постановою Правління НБУ від 21.05.2015 №328 (зі змінами)

¹⁵ Положення про ліцензування банків, затверджене постановою Правління НБУ від 22.12.2018 №149 (зі змінами)

час здійснення банківського нагляду (SREP)¹⁶, банк включає у План описову інформацію щодо бізнес-моделі банку, яка забезпечить вичерпне розуміння Національним банком Плану банку, зокрема його системи індикаторів, стрес-сценаріїв та варіантів відновлення.

Питання 10.4. Банк у розділі II “Управління плануванням відновлення діяльності” Плану зазначає інформацію про основні зовнішні взаємозв'язки/взаємозалежність з іншими учасниками фінансового ринку, що здійснюються у значних обсягах, включаючи:

▪ опис 10 найбільших операцій із розміщення та залучення коштів, включаючи міжбанківські операції;

▪ опис послуг, які треті сторони надають банку, включаючи послуги за договорами аутсорсингу.

За який період має бути проведений аналіз щодо 10 найбільших операцій із розміщення та залучення коштів? Чи слід описувати всі послуги, які надаються банку згідно з укладеними договорами, включаючи послуги з прибирання, технічне обслуговування обладнання, телекомунікаційні, консалтингові послуги?

Відповідь: Згідно з підпунктом 2 пункту 3 Додатку 1 до Положення № 95 зазначена інформація стосується лише операцій/послуг з учасниками фінансового ринку, що здійснюються у значних обсягах.

Банк на дату розроблення/оновлення Плану здійснює аналіз відповідних балансових даних, а також договорів, укладених на цю дату, та за результатами зазначеного аналізу включає інформацію до Плану.

Директор Департаменту методології
регулювання діяльності банків

Наталія ІВАНЕНКО

Сасюк Тетяна, (093) 825 80 31

Наталія Чаус, (050) 971 38 19

---

¹⁶ Supervisory review and evaluation process